

Т.В. Ніконенко
старший викладач кафедри початкової освіти,
Бердянського державного педагогічного університету,
м. Бердянськ
810don@gmail.com

ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

В умовах сучасного освітнього процесу особливої значущості набуває проблема не лише підготовки кваліфікованих фахівців загалом, а й майбутніх магістрів початкової освіти зокрема.

Використання технологічного підходу у вищій педагогічній школі є одним із важливих концептуальних положень оновлення змісту освіти. Як зазначає В. Кремень, «головною метою вищої освіти має бути становлення цілісної та цілеспрямованої особистості, готової до вільного гуманістичного орієнтованого вибору й індивідуального, інтелектуального зусилля, що володіє багатофункціональними компетентностями [4].

Реалізація технологічного підходу є пріоритетним напрямом сучасної вищої освіти, оскільки він пов'язаний з «навчанням через діяльність» і передбачає точне інструментальне управління навчальним процесом і гарантоване досягнення поставлених навчальних цілей [5].

Грунтовні дослідження К. Баханова, С. Вітвицької, В. Євдокімова, М. Євтуха, М. Кларіна, Л. Коваль О. Комар, Т. Назарової, О. Пехоти, Г. Селевка та інших дають підстави стверджувати про переорієнтацію навчально-виховного процесу на гарантований освітній результат.

Так, Л. Коваль стверджує, що технологічний підхід ґрунтується на необхідності найповнішого взаємозв'язку потреб шкільної та професійної освіти. Це дозволяє викладачеві ВНЗ структурувати навчальний матеріал і обирати способи діяльності майбутніх фахівців таким чином, щоб усіх можна було включити в активний процес пізнання [3, с. 83].

Технологічний підхід, за визначенням С. Вітвицької, надає можливість: забезпечити позитивну мотивацію до наукової і педагогічної діяльності; більшою мірою реалізувати інтелектуальний

потенціал кожного студента; підвищити рівень успішності магістрів і підготувати їх до професійної діяльності у вищих навчальних закладах I-IV рівня акредитації [1].

Нові технології навчання покликані активізувати пізнавальну діяльність магістрів, максимально поєднати навчання з практикою, формувати уміння майбутніх професіоналів працювати в команді, бути мобільними в сучасних умовах сьогодення. На нашу думку, серед розмаїття інноваційних технологій навчання слід виокремити технологію контекстного навчання.

Мета статті – показати можливості застосування технології контекстного навчання, як такої, що дозволяє реалізувати технологічний підхід у процесі підготовки магістрів початкової освіти.

Основні положення технології контекстного навчання розроблялися в науково-педагогічній школі професора А. Вербицького. Вчений стверджує, що теоретичними джерелами технології контекстного навчання служать: поняття контексту як умови усвідомлення впливу змісту майбутньої професійної діяльності студента на процес і результати його навчальної діяльності [2, с. 183].

Контекст, за визначенням А. Вербицького, «це система внутрішніх і зовнішніх умов життя й діяльності людини, яка впливає на сприймання, розуміння і перетворення нею конкретної ситуації, надаючи смисл і значення їй як цілому та її компонентам». Він зазначає, що контекстне навчання необхідно відносити до технології навчання, завдання якої полягає в оптимізації викладання і учіння із опорою не на процеси сприймання або пам'яті, а, перш за все, на творче, продуктивне мислення, поведінку, спілкування. Ось чому в контекстному підході особливу роль відіграють активні та інтенсифікуючі методи і форми навчання або навіть цілі технології, що забезпечують інтенсивний розвиток особистості студента й викладача. На думку А. Вербицького, система переходу від професійної діяльності до навчання і від навчання до професійної діяльності може бути реалізована через «професійний контекст» – сукупність предметних завдань, організаційних, технологічних форм і методів діяльності, ситуацій соціально-психологічної взаємодії, що є характерними для відповідної галузі професійної праці [2, с. 180].

Професійний контекст, що може відтворюватися в навчальному процесі, складається із соціального контексту, що відображає норми відносин і соціальних дій, а також їх ціннісну орієнтацію, та предметного, що відображає технологію відповідних трудових процесів. Особистісний компонент характеризує морально-етичні правила та норми поведінки й взаємовідносини фахівців як представників певної соціальної системи, їхні соціально-психологічні якості та характеристики. Відповідно до основних положень контекстного навчання викладачу необхідно досягти дидактично адекватного моделювання в навчальному процесі предметного і соціального змісту професійної діяльності, стверджує С. Ящук [6].

Отже, на нашу думку, розуміння сутності технологічного підходу у процесі підготовки магістрів початкової освіти дало можливість знайти узагальнену інваріантну ознаку технології навчання. До основних сучасних технологій ми відносимо контекстне навчання, яке сприяє ефективному формуванню професійно-педагогічної компетентності майбутнього магістра початкової освіти, так як забезпечує перехід до професійного типу діяльності під час навчання, подолання його пасивної ролі та розвиток у нього таких професійних якостей, як: активність, цілеспрямованість, стресостійкість; здатність налаштуватися на самостійний пошук вирішення проблеми; вміння аналізувати ситуацію, а не користуватися готовими варіантами відповідей.

Література

1. Вітвицька С. С. Педагогічна підготовка магістрів в умовах ступеневої освіти : теоретико-методологічний аспект : [монографія] / С. С. Вітвицька. – Житомир : Вид-во ЖДУ імені І. Франка, 2009. – 440 с.
2. Вербицкий А. А. Категория «контекст» в психологии и педагогике: [монографія] / А. А. Вербицкий, В. Г. Калашников. – М.: Логос, 2010. – 300 с.
3. Коваль Л. Професійна підготовка майбутніх учителів у контексті розвитку сучасної початкової освіти : технологічний підхід : [монографія] / Людмила Коваль. – Донецьк : ЛАНДОН-XXI, 2011. – 330 с.
4. Кремень В. Г. Освіта і суспільство в парадигмі синергетичного мислення [Текст] / В. Г. Кремень // Педагогіка і психологія. – 2012. – № 2. – С. 5 – 11.
5. Селевко Г. К. Современные образовательные технологии : учеб. пособие / Г. К. Селевко. – М. : Нар. Образование, 1998. – 256 с.

6. Ящук С. М. Професійна підготовка магістрів технологічної освіти: теорія та методика : монографія / Сергій Миколайович Ящук. – Умань : ФОП Жовтий О. О., 2015. – 368 с.

Анотація. *Никоненко Т.В. Технологічний підхід у процесі підготовки магістрів початкової освіти.* У статті показано можливості застосування технології контекстного навчання, як такої, що дозволяє реалізувати технологічний підхід у процесі підготовки магістрів початкової освіти.

Ключові слова: технологічний підхід, технологія контекстного навчання, магістр початкової освіти.

Аннотация. *Никоненко Т.В. Технологический подход в процессе подготовки магистров начального образования.* В статье показано возможности применения технологии контекстного обучения, как такой, которая позволяет реализовать технологический подход в процессе подготовки магистров начального образования.

Ключевые слова: технологический подход, технология контекстного обучения, магистр начального образования.

Summary. *Nikonenko Tetyana. The Technological Approach within the Process of Training Masters of Primary Education.* The article reveals opportunities of implementation technology of context teaching. It is underlined that such technology allows to realize the technological approach within the process of training Masters of Primary education.

Key words: technological approach, technology of context education, Master of primary education.